

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ԴԱՏԱՐԱՆ**

ԼՂՀ վերաքննիչ դատարանի որոշում
Վարչական գործ ԸԻԴ 0097/05/16թ.

Վարչական գործ ԸԻԴ 0097/05/16թ.

Նախագահող դատավոր՝ Կ.Սաղյան
Դատավորներ՝ Հ.Աբրահամյան
Ն.Գրիգորյան

**ՈՐՈՇՈՒՄ
ՀԱՆՈՒՆ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ**

ք.Ստեփանակերտ

26-ին հունիսի 2017թ.

ԼՂՀ Գերագույն դատարանը (այսուհետ՝ Գերագույն դատարան)՝ վճռաբեկության կարգով.

նախագահությամբ՝ դատավոր Ի.Կարապետյանի
դատավորներ՝ Վ.Հովսեփյանի
Գ.Արզումանյանի

դոնբաց դատական նիստում քննելով ըստ հայցի Համիկ Մովսեսի Համբարձումյանի ընդդեմ ԼՂՀ Ասկերանի շրջանի Խնածախ համայնքի աշխատակազմի, Միրա Հրանտի Բարսեղյանի՝ ԼՂՀ Ասկերանի շրջանի Խնածախ համայնքի ղեկավար Մ.Նիկողոսյանի կողմից Հենրիխ Մովսեսի Համբարձումյանի անվամբ 2010թ. փետրվարի 16-ին տրված տնտեսական գրքի քաղվածքի առ ոչինչ լինելը ճանաչելու մասին վարչական գործով ԼՂՀ վերաքննիչ դատարանի 2017թ. մայիսի 10-ի որոշման դեմ հայցվոր Համիկ Համբարձումյանի և նրա ներկայացուցիչ Ա.Մադաթյանի վճռաբեկ բողոքը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. Գործի դատավարական նախապատմությունը.

2016թ. փետրվարի 5-ին Համիկ Համբարձումյանը /այսուհետ՝ նաև Հայցվոր/ հայցադիմում է ներկայացրել ԼՂՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի /Վարչական/ դատարան /այսուհետ՝ նաև Վարչական դատարան/ ընդդեմ ԼՂՀ Ասկերանի շրջանի Խնածախ համայնքի աշխատակազմի, Հենրիխ Մովսեսի Համբարձումյանի իրավահաջորդ Միրա Հրանտի Բարսեղյանի, երրորդ անձ՝ ԼՂՀ կառավարության աշխատակազմի՝ ԼՂՀ Ասկերանի շրջանի Խնածախ համայնքի

ղեկավար Մ.Նիկողոսյանի կողմից Հենրիխ Մովսեսի Համբարձումյանի անվամբ 2010թ. փետրվարի 16-ին տրված տնտեսական գրքի քաղվածքի առ ոչինչ լինելը ճանաչելու մասին պահանջով:

Վարչական դատարանի 2016թ. փետրվարի 12-ի որոշմամբ հայցադիմումի ընդունումը մերժվել է:

Նշված որոշման դեմ 2016թ. փետրվարի 24-ին վերաքննիչ բողոք են ներկայացրել Հայցվորը և նրա ներկայացուցիչ Ա.Մադաթյանը, որը Վերաքննիչ դատարանի 2016թ. մարտի 4-ի որոշմամբ բավարարվել է, և Վարչական դատարանի 2016թ. փետրվարի 12-ի որոշումը վերացվել է:

Վարչական դատարանի 2016թ. մարտի 30-ի որոշմամբ հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ և հարուցվել վարչական գործ:

Վարչական դատարանի 2017թ. փետրվարի 27-ի վճռով հայցը մերժվել է:

Հայցվորի և նրա ներկայացուցիչ Ա.Մադաթյանի վերաքննիչ բողոքի քննության արդյունքում Վերաքննիչ դատարանի 2017թ. մայիսի 10-ի որոշմամբ վերաքննիչ բողոքը մերժվել է, և Վարչական դատարանի 2017թ. փետրվարի 27-ի վճիռը թողնվել է անփոփոխ:

Սույն գործով 2017թ. հունիսի 6-ին վճռաբեկ բողոք են բերել Հայցվորը և նրա ներկայացուցիչ Ա.Մադաթյանը, խնդրելով բեկանել Վերաքննիչ դատարանի 2017թ. մայիսի 10-ի որոշումը և փոփոխել այն ու կայացնել նոր դատական ակտ՝ հայցապահանջը բավարարելու մասին կամ գործն ուղարկել Վարչական դատարան՝ նոր քննության:

Գերագույն դատարանի 2017թ. հունիսի 21-ի որոշմամբ վճռաբեկ բողոքն ընդունվել է վարույթ:

Վճռաբեկ բողոքի պատասխան չի ներկայացվել:

2. Վճռաբեկ բողոքի հիմքերը, հիմնավորումները և պահանջը.

Բողոքը բերվել է նյութական և դատավարական իրավունքի նորմերի խախտման հիմքով:

Ըստ բողոքաբերների՝ ստորադաս դատարանները խախտել են ԼՂՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 24-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի, 113-րդ և 117.12-րդ հոդվածների 1-ին մասերի պահանջները, գործով անհրաժեշտ միջոցներ չեն ձեռնարկել Հայցվորի շահագրգռվածության հարցը պարզելու համար, իսկ Վերաքննիչ դատարանը չի կիրառել ԼՂՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 117.13-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ և 3-րդ կետերի ու <<Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին>> ԼՂՀ օրենքի 62-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետի պահանջները և ԸԻԴ 0188/05/15թ. վարչական գործով Գերագույն դատարանի 2016թ. մայիսի 11-ի որոշման սխալ մեկնաբանման արդյունքում կայացրել է օրենքի պահանջներին հակասող դատական որոշումներ:

Բողոքաբերներն իրենց պնդումները հիմնավորում են հետևյալ փաստարկներով.

Ստորադաս դատարանները հայցի մերժման հիմքում դրել են այն հանգամանքը, որ վիճելի վարչական ակտով հայցվորի որևէ իրավունք չի խախտվել և նման եզրահանգման համար վկայակոչել են ԸԻԴ 0188/05/15թ. վարչական գործով Գերագույն դատարանի 2016թ. մայիսի 11-ի որոշման դրույթները, միաժամանակ անտեսելով, որ նշված գործով վիճարկվել է ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայագրի վավերականության հարցը, որի կապակցությամբ Գերագույն դատարանը

հստակ նշել է, որ նման հարց ստորադաս դատարանները կարող են քննության առարկա դարձնել միայն այն դեպքում, երբ գործով հիմնավորված լինի Հայցվորի շահագրգիռ անձ /ժառանգությունն ընդունած ժառանգ/ հանդիսանալու հանգամանքը: Եվ եթե ԸԻԴ 0188/05/15թ. վարչական գործով վիճարկվել է պատասխանողի անվամբ տրված ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայագրի վավերականության հարցը, որը նշանակում է, որ ժառանգատուի մահից հետո առկա է եղել ժառանգության զանգված, որի հանդեպ ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայագիր է տրվել ժառանգներից միայն մեկի՝ գործով պատասխանող կողմի անվամբ, ապա նման պարագայում, դատարանը պարտավոր էր պարզելու հայցվորի շահագրգիռ անձ հանդիսանալու հանգամանքը:

Բողոքաբերների կարծիքով՝ վիճարկվող քաղվածքի կեղծ լինելու պատճառով Հայցվորի հոր մահից հետո ժառանգման ենթակա անշարժ գույքը դուրս է մնացել նրա ժառանգության զանգվածից, որի պատճառով վերացվել է ինչպես ժառանգությունն ընդունելու խնդրանքով նոտարական գրասենյակին դիմելու և ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայագիր ստանալու, այնպես էլ փաստացի տիրապետման եղանակով ժառանգությունն ընդունելու հնարավորությունը:

Բողոքաբերները գտնում են, որ Վարչական դատարանը, բողոքարկվող գործով Հայցվորի շահագրգռվածության հարցը պարզելու նպատակով, իր նախաձեռնությամբ որևէ դատավարական գործողություն չի կատարել, չնայած այդ կապակցությամբ Հայցվորի տված ցուցմունքները չեն հերքվել և չեն վիճարկվել պատասխանողի իրավահաջորդի կողմից: Այդ այն դեպքում, երբ գործում չկա որևէ ապացույց առ այն, որ Հենրիխ Համբարձումյանը հոր մահից հետո, մինչև տնտեսական գրքից քաղվածքի տրամադրումը, ժառանգությունն ընդունելու ուղղությամբ որևէ կոնկրետ գործողություն է կատարել:

Բողոքաբերները նաև նշել են, որ վիճարկվող վարչական ակտով խախտվել է ոչ միայն Հայցվորի կողմից ժառանգությունն ընդունելու կամ նման պահանջով դատարան դիմելու իրավունքը, այլ նաև՝ Հենրիխ Համբարձումյանի սեփականության իրավունքի գրանցումը դատական ճանապարհով վիճարկելու Հայցվորի իրավունքը: Բացի այդ, Վարչական դատարանի վճռով և այն օրինական ուժի մեջ թողնելու Վերաքննիչ դատարանի անօրինական որոշմամբ կանխապես վճռվել է նաև Վարչական դատարանի վարույթում կասեցված ԸԻԴ 0270/05/15թ. վարչական գործի հետագա ճակատագիրը:

Վերոշարադրյալի հիման վրա բողոքաբերները խնդրել են բեկանել և փոփոխել Վերաքննիչ դատարանի 2017թ. մայիսի 10-ի որոշումը և կայացնել նոր դատական ակտ՝ հայցապահանջը բավարարելու մասին կամ գործն ուղարկել Վարչական դատարան՝ նոր քննության:

3. Վճռաբեկ բողոքի քննության համար նշանակություն ունեցող փաստերը.

1. Համիկ և Հենրիխ Մովսեսի Համբարձումյանները հանդիսանում են ամուսիններ Մովսես Բողոջանի Համբարձումյանի և Նինա Դարչինի Ավագյանի որդիները:

2. 11.04.1984թ. առուվաճառքի պայմանագրի պատճենի համաձայն՝ Նինա Դարչինի Ավագյանը Կառլեն Արշակի Պետրոսյանից գնել է Ասկերանի շրջանի Խնածախ գյուղում գտնվող քարաշեն, մեկ հարկանի, մեկ սենյականոց՝ 20 քառ. մետր մակերեսով բնակելի տունը՝ տեղակայված 1.000 քառ. մետր հողամասի վրա:

3. 13.04.1999թ. տրամադրված ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայագրի պատճենի համաձայն՝ Նինա Դարչինի Ավագյանի /մահացած 1993թ. ապրիլի 24-ին/ մահից հետո թողնված ժառանգական գույքը՝ բաղկացած Ասկերանի շրջանի Լեռնավան գյուղում գտնվող սեփական տնատիրությունից /.../ գույքի նկատմամբ հավասար բաժիններով ժառանգներ են համարվում յուրաքանչյուրը. որդին՝ Հենրիխ Մովսեսի Համբարձումյանը, բնակվող Ստեփանակերտ քաղաքի Ս.Դավթի փողոցի թիվ 56 շենքի թիվ 25 բնակարանում:

4. Համաձայն մահվան ակտի գրանցման մասին 26.10.2015թ. տեղեկանքի՝ Մովսես Բողդանի Համբարձումյանը մահացել է 1999թ. ապրիլի 4-ին:

5. 1999թ. ապրիլ ամսում տրված՝ անհատական բնակարանային ֆոնդի բնակելի տան տեխնիկական անձնագրի պատճենի համաձայն՝ Ասկերանի շրջանի Լեռնավան /Խնածախ/ գյուղում գտնվող բնակելի տան նկատմամբ գրանցվել է Հենրիխ Մովսեսի Համբարձումյանի սեփականության իրավունքը, 13.04.1999թ. ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայագրի հիման վրա:

6. Ըստ Ասկերանի շրջանի Խնածախ համայնքի ղեկավար Մ.Նիկողոսյանի կողմից 16.02.2010թ. տրված տնտեսական գրքից քաղվածքի՝ 1998թ. հոկտեմբերի 18-ին Հենրիխ Մովսեսի Համբարձումյանին հատկացվել է 0,094 հա տնամերձ հողամաս՝ տեղաբաշխված մեկ հատ առանձին հողակտորի վրա, որը գրանցված է թիվ 1 տնտեսական գրքի 173 համարի տակ:

7. Թիվ 107868 վկայականի համաձայն՝ ԼՂՀ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական 4-4 մատյանի 076753 համարի տակ 2010թ. մարտի 15-ին գրանցվել է Հենրիխ Մովսեսի Համբարձումյանի սեփականության իրավունքը ԼՂՀ Ասկերանի շրջանի Խնածախ գյուղում տեղակայված 0,094 հա տնամերձ հողամասի և 111,10 քառ մետր մակերեսով բնակելի տան նկատմամբ, որի հիմքում դրվել է տնտեսական գրքից առ 16.02.2010թ. քաղվածքը և հատակագիծը:

8. ԼՂՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի վարչության տեղեկատվական բաժնի պետի կողմից 04.02.2016թ. տրված թիվ 0206 տեղեկանքից հետևում է, որ համաձայն Ասկերանի շրջանի Խնածախ համայնքի կադաստրային քարտեզի և տեղեկագրի՝ 010-012 միավորը տեղեկագրում նշված է Մովսես Համբարձումյանի անվամբ:

9. Ասկերանի շրջանի Խնածախ համայնքի ղեկավար Մ.Նիկողոսյանի կողմից 21.10.2015թ. տրված պատասխան գրության համաձայն՝ Հենրիխ Մովսեսի Համբարձումյանի անվամբ թիվ 1 տնտեսական գրքի թիվ 173 անձնական հաշվի էջի քսերոպատճենը հնարավոր չէ տրամադրել՝ այն գոյություն չունենալու պատճառով: /.../ Հենրիխ Մովսեսի Համբարձումյանը Խնածախի համայնքի մշտական բնակիչ չէր համարվում, ուստի նման կարգավիճակ ունեցող անձանց հաշվառքը կատարվում էր առանձին ցուցակով /.../:

10. Թիվ 0096/05/16թ. վարչական գործով ԼՂՀ Գերագույն դատարանի 2016թ. դեկտեմբերի 14-ի որոշմամբ տնտեսական գրքից արված քաղվածքը համարվել է որպես վարչական ակտ և այն առ ոչինչ համարելու մասին հայցվորի պահանջը բավարարվել է՝ հիմք ընդունելով, որ դրանով խախտվել է ժառանգությունն ընդունելու հայցվորի իրավունքը:

4. Գերագույն դատարանի պատճառաբանությունները և եզրահանգումը.

Գերագույն դատարանն արձանագրում է, որ սույն գործով վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելը պայմանավորված է ԼՂՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի՝ 118.8-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված հիմքի առկայությամբ, այն է՝

բողոքում բարձրացված հարցի վերաբերյալ Գերագույն դատարանի որոշումը կարող է էական նշանակություն ունենալ օրենքի միատեսակ կիրառության համար և գտնում է, որ տվյալ դեպքում Գերագույն դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումները՝ վարչական դատավարության գործընթացում գործի փաստերն ի պաշտոնե պարզելու սկզբունքի վերաբերյալ, կարևոր նշանակություն կունենան նմանատիպ գործերով միասնական և կանխատեսելի դատական պրակտիկա ձևավորելու համար:

Վերոգրյալով պայմանավորված՝ Գերագույն դատարանն անհրաժեշտ է համարում անդրադառնալ հետևյալ իրավական հարցադրմանը. գործի քննության ընթացքում ինչ դերակատարություն պետք է ունենա Վարչական դատարանը՝ ապահովելու իշխանական լիազորություններով օժտված սուբյեկտների ընդունած ակտերի դեմ ֆիզիկական կամ վարչական իրավաբանական անձանց հանրային սուբյեկտիվ իրավունքների դատական պաշտպանության իրացման հարցում:

Գերագույն դատարանը հարկ է համարում նշել, որ մարդու իրավունքների և ազատությունների ամենահուսալի և արդյունավետ միջոցը դատական պաշտպանությունն է, որն ամրագրված է Արցախի Հանրապետության Սահմանադրության 61-րդ հոդվածի 1-ին մասով /2006թ. ԼՂՀ Սահմանադրության 44-րդ հոդվածի 1-ին մաս/: Այս հոդվածը Արցախի Հանրապետության Սահմանադրության 3-րդ հոդվածի 4-րդ մասի տրամաբանական հետևանքն է, որը պետության վրա պարտավորություն է դնում ապահովելու մարդու և քաղաքացու հիմնական իրավունքների ու ազատությունների պաշտպանությունը՝ միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ սկզբունքներին և նորմերին համապատասխան:

Իսկ գործը ողջամիտ ժամկետում քննելը հանդիսանում է Արցախի Հանրապետության Սահմանադրության 63-րդ հոդվածով և Եվրոպական կոնվենցիայի 6-րդ հոդվածով ամրագրված անձի արդար դատաքննության տարր, հետևաբար գործի անհարկի ձգձգումները վտանգ են պարունակում նշված իրավունքի խախտման տեսանկյունից:

Վարչական արդարադատությանը բնորոշ կարևորագույն առանձնահատկություններից մեկը դատարանի կողմից գործի փաստական հանգամանքներն ի պաշտոնե /ex officio/ պարզելու սկզբունքն է, որը նպատակաուղղված է վարչական արդարադատության առջև դրված առանձնահատուկ խնդիրների լուծմանը:

Գործի նյութերից նկատելի է, որ Հայցվորը և նրա ներկայացուցիչը սկսած 2015թ., տարբեր հայցապահանջներով դիմել են Վարչական դատարան՝ մի կողմից՝ վարչական ակտն անվավեր ճանաչելու /ԸԻԴ 0270/05/15թ. վարչական գործ, որի վարույթը կասեցված է/, մյուս կողմից՝ վարչական ակտերի առ ոչինչ լինելը ճանաչելու և հետևանքները կիրառելու /ԸԻԴ 0110/05/16թ. վարչական գործ/, երրորդ դեպքում՝ վարչական ակտն առ ոչինչ ճանաչելու /բողոքարկված գործը/, իսկ չորրորդ դեպքում՝ ժառանգությունն ընդունած ժառանգ ճանաչելու և իրավունքի գրանցումը մասնակիորեն անվավեր ճանաչելու պահանջների վերաբերյալ:

Բոլոր դեպքերում վարչական ակտն անվավեր կամ առ ոչինչ ճանաչելը չպետք է ինքնանպատակ լինի:

Համաձայն հայցադիմումի՝ Հայցվորը տիրապետման իրավունքով ժառանգությունն ընդունած ժառանգ ճանաչելու իր ենթադրյալ իրավունքները հետազայում իրացնելու նպատակով, տարբեր բնույթի վարչական հայցերով դիմել է դատարան՝ ըստ էության բարձրացնելով իր ժառանգման իրավունքների ենթադրյալ խախտումների վերաբերյալ հարցեր: Վարչական դատարանը 2016թ. փետրվարի 12-ի

որոշմամբ հայցադիմումի ընդունումը մերժել է՝ վեճը դատարանում քննության ենթակա չլինելու պատճառաբանությամբ:

Վերաքննիչ դատարանի կողմից Վարչական դատարանի անհիմն որոշումն վերացնելուց և հայցադիմումը վարույթ ընդունելուց ու վարչական գործ հարուցելուց հետո միայն գործով նախնական դատական նիստը նշանակվել է 2016թ. հունիսի 15-ին, որի արձանագրությունից նկատելի է, որ Վարչական դատարանը բավարարվել է միայն Հայցվորի և նրա ներկայացուցչի դիրքորոշումների ձևական քննարկմամբ: Մինչդեռ Վարչական դատարանի նման դիրքորոշումը հակասում է ԼՂՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 6-րդ հոդվածի պահանջներին, քանի որ այդ հոդվածի դրույթների իրականացման ընթացքում դատարանն օժտված է ակտիվ դերակատարությամբ: Իսկ դա նշանակում է, որ գործի փաստական հանգամանքներն ի պաշտոնե պարզելու սկզբունքի /որպիսի սկզբունք գոյություն չունի քաղաքացիական դատավարությունում/ համաձայն դատարանի ակտիվ դերակատարությունն արտահայտվում է, մասնավորապես, որոշակի դատավարական գործողություններ կատարելիս դատավարության մասնակիցներին օժանդակելու վարչական դատարանի պարտականությամբ:

Վերոնշյալ հոդվածի համատեքստում, գործը դատաքննության նախապատրաստելու փուլի կանոնների ճիշտ կիրառումն ապահովում է օրինական և հիմնավորված դատական ակտի կայացումը: Այնինչ բողոքարկվող գործով Հայցվորը, սխալ ձևակերպելով իր հայցային պահանջները, ակնկալել է վարչական դատավարության կարգով վերականգնել իր խախտված իրավունքները: Սակայն Վարչական դատարանը չի ղեկավարվել ԼՂՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 6-րդ հոդվածի պահանջներով, որի կատարման դեպքում կապահովվեր Հայցվորի ենթադրյալ խախտված իրավունքների դատական պաշտպանությունը: Գերագույն դատարանը գտնում է, որ հայցատեսակի ընտրության սուբյեկտիվ իրավունքը բոլոր դեպքերում պատկանում է հայցվորին, սակայն այն հստակեցնելու կամ ճիշտ հայցատեսակով փոխարինելու առաջարկությունը՝ դատարանին:

Վարչական դատարանը, անդրադառնալով Հայցվորի մոտ իրավական շահագրգռվածության վավերապայմանների առկայությունն ապացուցված լինելու հանգամանքին և վերլուծելով 1964թ. ԼՂՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 549-րդ հոդվածի դրույթները, հայցապահանջի մերժման հիմքում դրել է այն հանգամանքը, որ «1999թ. ապրիլի 4-ից մինչև նույն թվականի հոկտեմբերի 4-ը Հայցվորը պետք է նոտարին դիմելու կամ ժառանգական գույքը փաստացի տիրապետելու կամ կառավարելու եղանակով ընդունել իր հոր կողմից թողնված, ժառանգության համապատասխան բաժինը, որպեսզի նա իրավունք ձեռք բերեր վիճարկելու վարչական ակտը»:

Վերաքննիչ դատարանը, վերահաստատելով Վարչական դատարանի դիրքորոշումները, միևնույն ժամանակ նշել է, որ վիճելի վարչական ակտով Հայցվորի որևէ իրավունք չի խախտվել:

Նշված դիրքորոշումների կապակցությամբ Գերագույն դատարանն արձանագրում է, որ ստորադաս դատարանները սխալ են ընկալել 1999թ. ապրիլի 13-ին տրված ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայականի բովանդակությունը, որ իրբև Նինա Ավագյանի մահից /24.04.1993թ./ հետո թողնված ժառանգական գույքը՝ բաղկացած Ասկերանի շրջանի Լեռնավան /Խնածախ/ գյուղում գտնվող սեփական տնատիրությունից /.../ ժառանգել է որդին՝ Հենրիխ Մովսեսի Համբարձումյանը: Գերագույն դատարանը փաստում է, որ նշված վկայականում պարզորոշ նշված է, որ Նինա Ավագյանի մահից հետո թողնված ժառանգական գույքի

նկատմամբ հավասար բաժիններով ժառանգներ են հանդիսանում յուրաքանչյուրը՝ որդին՝ Հենրիխ Մովսեսի Համբարձումյանը: Իսկ դա նշանակում է, որ ժառանգատուի մյուս երկու որդիները՝ Համիկ և Համլետ Մովսեսի Համբարձումյանները, նույնպես ժառանգական գույքի նկատմամբ հավասար բաժիններով ժառանգներ են հանդիսացել:

Տվյալ դեպքում, հիմնավորված են վճռաբեկ բողոքի այն փաստարկները, որ չնայած դատաքննության ընթացքում Հայցվորի տված ցուցմունքները Վարչական դատարանի համար կասկածանքի առիթ չեն տվել, բայց ստորադաս դատարաններն իրենց որոշումներում շեշտել են, որ ծնողների ժառանգությունն ընդունելու կապակցությամբ Հայցվորն ապացույցներ չի ներկայացրել: Բողոքաբերները, չհամաձայնվելով ստորադաս դատարանների նման դիրքորոշումներին, վճռաբեկ բողոքին կցել են նոտարական կարգով հաստատված վկայություն, որից նկատելի է, որ Խնածախ համայնքի մի խումբ բնակիչներ հաստատում են Հայցվորի և նրա երկու եղբայրների կողմից իրենց ծնողների մահից հետո նրանց պատկանող բնակարանն օգտագործելու և այն տիրապետելու հանգամանքը: Գերագույն դատարանը, ԼՂՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի «Գերագույն դատարանում գործի քննության սահմանները» վերտառությամբ 118.14-րդ հոդվածի ուժով կաշկանդված է նշված փաստաթղթին որևէ գնահատական տալուց: Այդ համատեքստում Գերագույն դատարանի դատական նիստում Հայցվորը նաև հայտարարել է, որ իր և եղբոր՝ Համլետ Համբարձումյանի անունից հայց են ներկայացրել ԼՂՀ ընդհանուր իրավասության առաջին աստիճանի դատարան՝ ժառանգությունն ընդունած ժառանգ ճանաչելու և իրավունքի գրանցումը մասնակի անվավեր ճանաչելու պահանջների վերաբերյալ և նշված հայցադիմումի քսերոպատճենը ներկայացրել գործը քննող դատական կազմին, որից նկատելի է, որ հայցադիմումը 23.06.2017թ. մուտքագրվել է ԼՂՀ ընդհանուր իրավասության առաջին աստիճանի դատարանում և նրա ընթացքավորման հարցի լուծումը հանձնարարվել դատավոր Ռ.Ջհանգիրյանին:

Այսպիսով, Գերագույն դատարանը գտնում է, որ վճռաբեկ բողոքի հիմքի առկայությամբ և սույն որոշմամբ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների լույսի ներքո գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող բոլոր փաստերը պարզելու, հետազոտելու և գնահատելու նպատակով, անհրաժեշտ է Վերաքննիչ դատարանի 2017թ. մայիսի 10-ի որոշումը բեկանել և գործն ուղարկել նոր քննության:

Նկատի ունենալով, որ վճռաբեկ բողոքը ենթակա է բավարարման, իսկ գործն ուղարկման նոր քննության, ուստի Հայցվորի՝ ժառանգությունն ընդունած ժառանգ ճանաչելու և իրավունքի գրանցումը մասնակի անվավեր ճանաչելու մասին հայցապահանջը ԼՂՀ ընդհանուր իրավասության առաջին աստիճանի դատարանի կողմից ընդունելու և քաղաքացիական գործ հարուցելու դեպքում, Գերագույն դատարանը նպատակահարմար է համարում քննարկել երկու՝ ըստ էության սկզբնական և ածանցյալ հայցապահանջները մեկ վարույթում քննելու հարցը:

Մինևնույն ժամանակ Գերագույն դատարանը գտնում է, որ դատական ծախսերի բաշխման հարցին անհրաժեշտ է անդրադառնալ գործի նոր քննության ընթացքում:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով ԼՂՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 118.15-118.18-րդ հոդվածներով՝ Գերագույն դատարանը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. Վճռաբեկ բողոքը բավարարել: ԼՂՀ վերաքննիչ դատարանի 2017 թվականի մայիսի 10-ի որոշումը բեկանել և գործն ուղարկել ԼՂՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարան՝ նոր քննության:

2. Դատական ծախսերի բաշխման հարցին անդրադառնալ գործի նոր քննության արդյունքներով:

3. Որոշումն օրինական ուժի մեջ է մտնում դատական նիստերի դադարի դրանից հրապարակման պահից, վերջնական է և ենթակա չէ բողոքարկման:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ _____ Ի.ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

ԴԱՏԱՎՈՐՆԵՐ _____ Վ.ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

_____ Գ.ԱՐՁՈՒՄԱՆՅԱՆ